

Bindal Vevelstad Brønnøy Vega Sømna

Sør-Helgeland regionråd

BEHANDLET AV	MØTESTED/-DATO	SAK NR	SAKSBEHANDLER
Sør-Helgeland Regionråd	Sømna, 17.-18. sept 2018	36/2018	

Uttalelse- Tannhelse for framtida?

I fylkesrådets sak 218/2018 om tannhelse for framtida, kan man i sammendraget lese: *Det er nødvendig å styrke satsingen på forebyggende tannhelse, slik at Nordlands barn og unge ikke får hull i tennene. Videre: Tannhelsen i Nordland er på den nedre tredjedel blant norske fylker, og barn og unge har gjennomsnittlig mer hull i tennene enn andre steder i landet.*

Svaret på denne alvorlige problemstillingen er å legge ned 18 mindre tannklinikker i distriktene i Nordland. De av oss som blir direkte rammet av dette, føler ikke at nedlegging av klinikker i nærmiljøet styrker satsingen på tannhelse på noen måte – tvert imot vil det forringe tilbudet og tilgjengeligheten. Samtidig vil det gi samfunnsøkonomiske merkostnader knyttet til lang reisetid og fravær fra jobb som i hovedsak vil ramme private næringsaktører og offentlige arbeidsgivere, og det vil bli nok en minus på attraktivitetsskalaen for bolyst og utvikling i distrikter som har stort verdiskapingspotensial, men trenger mennesker.

Det argumenteres tungt for moderne tannklinikker, universell utforming og større enheter med sterke fagmiljø. Det er vanskelig å si seg uenig i at dette er viktige momenter, og mye er godt oppnåelig på mindre biklinikker – slik som modernisering og universell utforming. Likevel må vi i Nordland fylke ta innover oss hvor og hvordan vi bor og lever, og kanskje se at vår eksistens heller ikke i framtida kan basere seg utelukkende på sentralisering og robuste fagmiljø.

Tannleger vil selvsagt arbeide sammen med andre tannbehandlere i et større fagmiljø, men skal man ikke også kunne forvente at tannlege/tannpleier og tannhelsesekretær kan arbeide ved mindre klinikker som en del av sin stilling, og være ved en større klinikk mesteparten av tiden? Ved behov for assistanse ved biklinikkpraksis må digitale hjelpemidler kunne benyttes for kollegial rådføring, alternativt må pasienter henvises til større klinikk. Slik fungerer det i rurale strøk blant andre medisinske yrkesgrupper som leger og veterinærer, og det er synd at Tannlegeforeningen aktivt anbefaler sine medlemmer å ikke søke stillinger som innebærer ambulerende ved biklinikker.

I fylkets økonomiplan 2015-2018 ble det foreslått å redusere antall klinikker fra 61 til 30. Heldigvis ble prosessen satt noe på vent, og en tannhelsemelding ble presentert for fylkestinget i april 2018. Fylkesrådet har så vedtatt sak om tannhelse i juli, der det foreslås at man skal videreføre 43 klinikker. Saken skal behandles i fylkestinget i oktober, og berørte kommuner har et sterkt behov for å bli hørt i denne viktige saken.

Det er bemerkelsesverdig at saken ikke har vært ute på ordinær høring før fylkesrådet fatter vedtak. Det hadde vært ønskelig med gjennomgang av både økonomiske og faglige aspekter, både for å få begrunnede svar og kanskje se på hva kommunene kan bidra med i prosessen. Som eksempel står det i tabell 2 i saksframlegget at leiekostnader for 61 oppgraderte klinikker vil øke med 14,3 millioner, en økning på 55% fra dagens 26 millioner. Kanskje er dette en reell prisøkning i leiekostnader knyttet til oppgradering, men kan det være forhandlingsrom og innsparingsmuligheter her i dialog med utleier av lokaler?

På Sør-Helgeland skal biklinikkene i Hommelstø, Sømna og Vevelstad legges ned. Er det kapasitet til å ta unna pasientene herfra ved Brønnøysund tannklinikk? Har fylkeskommunen strukket seg langt nok for å sørge for et godt tilbud ved disse biklinikkene fram til i dag? Kunne disse biklinikkene ha betjent et større antall pasienter både innenfor prioriterte grupper og blant betalende voksne og dermed dekket et behov hos lokalbefolkning og bidratt til større omsetning ved den enkelte biklinikk? Har fylkeskommunen vært god nok på rekruttering og hatt dialog med kommunene om dette?

Vi som ordførere på Sør-Helgeland vil kjempe for videreføring av dagens struktur. Vi ønsker dialog med fylkeskommunen for å se på muligheter for både økt inntjening og innsparing og videreutvikling av den enkelte klinikk. Mest av alt ønsker vi å styrke tannhelsen i hele Nordland, og sørge for et akseptabelt tilbud for alle våre innbyggere.

Britt Helstad
Ordfører Bindal

Johnny Hanssen
Ordfører Brønnøy

Andrine Solli Oppegaard
Ordfører Sømna

André Møller
Ordfører Vega

Kari Anne B. Andreassen
Ordfører Vevelstad

Rett utskrift fra protokoll.

Utskrift sendes: Kommunene på Sør-Helgeland
Fylkesråd for kultur, miljø og folkehelse, Aase Refsnes